

Vergaderjaar 2015–2016

32 317

JBZ-Raad

Nr. 435

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 juli 2016

In deze brief informeer ik u, mede namens de ministers van Buitenlandse Zaken, van Defensie en van Veiligheid en Justitie, over de recent aangenomen Raadsaanbevelingen voor Nederland op het gebied van het Schengen Informatie Systeem (SISII), terugkeer en visa¹. Hieronder treft u een korte appreciatie aan van de belangrijkste van deze aanbevelingen.

Schengenevaluaties

In september en oktober 2015 is Nederland in het kader van de Schengenevaluaties geëvalueerd op de deelgebieden SISII, terugkeer, visa, politiesamenwerking, buitengrenzen en dataprotectie. Deze evaluaties zijn volgens het reguliere jaarprogramma van de Commissie uitgevoerd door experts van de Commissie, lidstaten en agentschappen. Mede door evaluatiebezoeken hebben zij beoordeeld in hoeverre Nederland voldoet aan het Schengen-acquis. De Raad stelt conform verordening 1053/2013 op basis van de evaluaties aanbevelingen op zodat lidstaten het Schengen-acquis beter kunnen implementeren. De aanbevelingen worden ook gedeeld met het Europees parlement (EP) en de nationale parlementen. In het vervolproces moet een lidstaat, in dit geval Nederland, binnen drie maanden na de formele vaststelling van de Raadsaanbevelingen een actieplan opstellen om de aanbevelingen te realiseren. De Commissie heeft vervolgens de taak om de Raad en het EP regelmatig over de voortgang hiervan te informeren. De Raad heeft de SISII en visa aanbevelingen voor Nederland op 12 juli jl. formeel vastgesteld. Aanbevelingen over terugkeer volgden enige tijd later. De vaststelling van de overige aanbevelingen zal, afhankelijk van het proces in Brussel, waarschijnlijk in het najaar van 2016 volgen.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Terugkeer

De algemene conclusie van deze evaluatie was dat het Nederlandse terugkeersysteem positief kan worden beoordeeld met een viertal good practices en zeven aanbevelingen. Veel van de acties die gevraagd worden in de aanbevelingen zijn al in gang gezet of zijn zelfs al geïmplementeerd. Zo wordt reeds het verzamelen van statistische data voor Eurostat verbeterd. Ook de meeste aanbevelingen die betrekking hebben op vreemdelingenbewaring zijn al geïmplementeerd of hierin wordt voorzien in de nieuwe Wet Terugkeer en Vreemdelingenbewaring. Momenteel werkt VenJ aan een actieplan om de aanbevelingen uit te voeren.

Visa

De visa evaluatie is positief beoordeeld. De algemene conclusie is dat de wijze waarop Nederland uitvoering geeft aan het gemeenschappelijke visumbeleid, op de meest essentiële aspecten, in overeenstemming is met de Visumcode en andere relevante regelgeving en dat niet is gebleken van schending van essentiële beginselen of voorschriften. Daarnaast zijn onder andere de transparante accreditatieprocedure bij de «Orange Carpet» regeling en het kaderprotocol voor een coherente monitoring van externe dienstverleners als best practices geïdentificeerd. Het aantal aanbevelingen is relatief beperkt, en een aantal hiervan is inmiddels opgevolgd en geïmplementeerd. De belangrijkste aanbevelingen hebben betrekking op de bewaartermijn voor opgeslagen gegevens in het visumregistratie-systeem (N-VIS), een correcte toepassing van de voorgeschreven termijn bij de afname van vingerafdrukken en tot slot een correcte registratie van de statussen «intrekking» en «nietigverklaring» van een visumaanvraag in EU-VIS. Aan een aantal van de aanbevelingen is inmiddels opvolging gegeven (waaronder toepassing van de voorgeschreven termijn bij afname vingerafdrukken). De maatregelen t.b.v. de overige aanbevelingen worden opgenomen in het actieplan dat momenteel wordt opgesteld.

Schengen Informatie Systeem (SISII)

Het evaluatieteam heeft geconcludeerd dat de Nationale Politie het gebruik van SISII doeltreffend in haar werkprocedures heeft geïntegreerd en is tevreden over de professionaliteit van het Bureau SIRENE. In de aanbevelingen wordt Nederland geadviseerd het gebruik van het SISII aan de grens te verbeteren door bevragingen in SISII volledig in lijn met artikel 8 (2) en (3) van de Schengengrenscode uit te voeren. Artikel 8 (2) ziet op de controle van EU burgers terwijl artikel 8 (3) betrekking heeft op de controle van derdelanders. De Koninklijke Marechaussee (KMar) werkt momenteel op basis van informatie gestuurd optreden, op basis waarvan de (intensiteit van de) controles worden bepaald. De KMar heeft sinds de evaluaties maatregelen getroffen om meer derdelanders en documenten van EU burgers te controleren. Hieronder valt ook het intensiever gebruiken van de automatische poortjes en documenten-scanners in de balies. In het najaar van 2016 zal de KMar geleidelijk verdergaande maatregelen nemen om de controles, conform de aanbevelingen, systematisch uit te kunnen voeren. Deze maatregelen zijn ook noodzakelijk om de aanstaande wijziging van de Schengengrenscode die voorziet in de systematische controle van EU burgers te kunnen implementeren. De grenscontroles vragen door de toegenomen dreiging van terrorisme en stijgende migratie logischerwijs om extra aandacht. Daarom voert de KMar momenteel een onderzoek uit naar de gevolgen van deze grensmaatregelen en de effecten van andere ontwikkelingen op de vliegvelden,

zoals de groei van passagiersaantallen. Een onderzoek volgt ook voor de maritieme doorlaatposten.

Tevens zullen op korte termijn alle medewerkers van het Bureau SIRENE toegang hebben tot de basisvoorziening vreemdelingen en wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor de ontwikkeling van een casemanagementsysteem. De werkinstructies van de KMar, de Zeehavenpolitie en het Openbaar Ministerie zijn met betrekking tot de aanbevelingen aangepast en er vindt een evaluatie voor aanvullende training plaats. Ten slotte bereidt het Ministerie van Veiligheid en Justitie momenteel een actieplan voor waarmee uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen over SISII. Het actieplan zal uiterlijk in oktober 2016 met de Raad en Commissie gedeeld worden.

Ten slotte wordt begin 2017 het voorstel voor de wijziging van het SISII Besluit en de SISII Verordening verwacht. De genomen maatregelen zullen hiermee in nauwe samenhang worden bekeken.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff